

EBA/GL/2015/09

11.09.2015

Wytyczne

dotyczące zobowiązań do zapłaty określonych w dyrektywie
2014/49/UE w sprawie systemów gwarancji depozytów

Wytyczne EUNB dotyczące zobowiązań do zapłaty określonych w dyrektywie 2014/49/UE w sprawie systemów gwarancji depozytów

Status niniejszych wytycznych

Niniejszy dokument zawiera wytyczne wydane zgodnie z art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylenia decyzji Komisji 2009/78/WE (rozporządzenie w sprawie EUNB). Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie EUNB właściwe organy i instytucje finansowe dokładają wszelkich starań, aby zastosować się do tych wytycznych i zaleceń.

Wytyczne przedstawiają stanowisko EUNB w sprawie odpowiednich praktyk nadzoru w ramach Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego lub tego, jak należy stosować prawo europejskie w konkretnym obszarze. W związku z tym EUNB oczekuje od wszystkich wyznaczonych organów i systemów gwarancji depozytów, do których skierowane są niniejsze wytyczne, stosowania się do nich. Wyznaczone organy i systemy gwarancji depozytów, do których wytyczne mają zastosowanie, powinny stosować się do wytycznych poprzez wprowadzenie ich odpowiednio do swoich praktyk (np. poprzez dostosowanie swoich ram prawnych lub procesów nadzorczych).

Wymogi dotyczące sprawozdawczości

Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 właściwe organy muszą poinformować EUNB, czy stosują się lub czy zamierzają zastosować się do niniejszych wytycznych lub danego zalecenia lub podają powody niestosowania się do dnia 11.11.2015. W przypadku braku informacji w tym terminie właściwe organy zostaną uznane przez EUNB za niestosujące się do niniejszych wytycznych. Informacje należy przekazać poprzez wysłanie formularza zawartego w sekcji 5 niniejszych wytycznych na compliance@eba.europa.eu z dopiskiem „EBA/GL/2015/09”. Informacje przekazują osoby upoważnione do informowania o niestosowaniu się do wytycznych w imieniu właściwych organów. Wszelkie zmiany dotyczące stosowania się do wytycznych także należy zgłaszać do EUNB.

Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie EUNB przekazywane informacje publikuje się na stronie internetowej EUNB.

Tytuł I - Temat, zakres i definicje

1. W art. 10 ust. 3 akapit drugi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów upoważniono EUNB do wydania wytycznych dotyczących zobowiązań do zapłaty. W tym celu w niniejszych wytycznych określono warunki, które należy zawrzeć w uzgodnieniach umownych lub ustawowych, na mocy których instytucja kredytowa przekazuje systemowi gwarancji depozytów zobowiązania do zapłaty, oraz kryteria kwalifikowalności zabezpieczenia i zarządzania nim.
2. Niniejsze wytyczne skierowane są do:
 - a) systemów gwarancji depozytów i wyznaczonych organów określonych w art. 2 ust. 1 dyrektywy 2014/49/UE odpowiednio pkt 1 i 18;
 - b) organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji określonych w art. 4 ust. 2 ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego) z późniejszymi zmianami (rozporządzenie w sprawie EUNB) oraz do
 - c) właściwych organów w rozumieniu art. 4 ust. 2 ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 w kontekście ostrożnościowego traktowania zobowiązań do zapłaty.

Niniejsze wytyczne stosuje się zgodnie z krajowymi ramami prawnymi upoważniającymi systemy gwarancji depozytów lub wyznaczone organy do akceptowania zobowiązań do zapłaty w granicach dostępnych środków finansowych uwzględnianych w celu osiągnięcia poziomu docelowego.

3. Jeżeli za funkcjonowanie systemu gwarancji depozytów odpowiada podmiot prywatny, wyznaczone organy powinny sprawdzić, czy zgodnie z przepisami regulującymi takie uzgodnienie system gwarancji depozytów korzysta z ochrony wierzycieli przyznanej przez dyrektywę 2002/47/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych.
4. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny informować wyznaczone organy, że w trakcie korzystania z uprawnień przewidzianych w art. 69, 70 i 71 dyrektywy 2014/59/UE ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych powinny one zadbać o zapewnienie systemowi gwarancji depozytów skutecznej ochrony wierzycieli.
5. Do celów niniejszych wytycznych stosuje się następujące definicje:
 - i. „zobowiązania do zapłaty” oznaczają zobowiązania do zapłaty zgodnie z definicją z art. 2 ust. 1 pkt 13 dyrektywy 2014/49/UE;

- ii. „aktywa o niskim ryzyku” oznaczają aktywa o niskim ryzyku zgodnie z definicją z art. 2 ust. 1 pkt 14 dyrektywy 2014/49/UE; Aktywa o niskim ryzyku dla celów zabezpieczenia w niniejszych wytycznych mogą być instrumentami finansowymi lub gotówką;
- iii. „uzgodnienie dotyczące zobowiązania do zapłaty” oznacza uzgodnienie, które będzie obowiązywać między systemem gwarancji depozytów a instytucją kredytową, określające warunki zaliczenia zobowiązań do zapłaty instytucji kredytowej do dostępnych środków finansowych systemu gwarancji depozytów, a w szczególności (i) wskazanie przez system gwarancji depozytów kwoty zobowiązania do zapłaty i (ii) nieodwołalne i zabezpieczone zobowiązanie instytucji kredytowej wobec systemu gwarancji depozytów do uiszczenia na żądanie systemu gwarancji depozytów kwoty zobowiązania do zapłaty w terminie określonym w uzgodnieniu;
- iv. „kwota zobowiązania do zapłaty” oznacza udział i kwotę pieniężną wkładu do systemu gwarancji depozytów wymaganą przez ten system, którą instytucja kredytowa zobowiązuje się wnieść w formie zobowiązania do zapłaty na warunkach uzgodnienia dotyczącego zobowiązania do zapłaty;
- v. „uzgodnienie dotyczące zabezpieczenia finansowego w formie gwarancji” zgodnie z definicją określoną w art. 2 ust. 1 lit. c) dyrektywy 2002/47/WE w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych oznacza uzgodnienie regulowane przepisami transponującymi dyrektywę 2002/47/WE, na podstawie którego instytucja finansowa zabezpiecza zobowiązania przyjęte w uzgodnieniu dotyczącym zobowiązania do zapłaty poprzez ustanowienie na rzecz systemu gwarancji depozytów zabezpieczenia składającego się z aktywów o niskim ryzyku w drodze gwarancji, w którym pełne prawo własności aktywów o niskim ryzyku przekazanych jako zabezpieczenie pozostaje przy instytucji kredytowej w chwili ustanowienia prawa do gwarancji;
- vi. „uzgodnienie dotyczące zabezpieczeń finansowych polegające na przeniesieniu tytułu” zgodnie z definicją określoną w art. 2 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2002/47/WE w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych oznacza uzgodnienie regulowane przepisami transponującymi dyrektywę 2002/47/WE, na podstawie którego instytucja kredytowa zabezpiecza zobowiązania przyjęte w uzgodnieniu dotyczącym zobowiązania do zapłaty poprzez przeniesienie pełnego prawa własności aktywów o niskim ryzyku na system gwarancji depozytów;
- vii. „uzgodnienie dotyczące zabezpieczeń finansowych” oznacza uzgodnienie dotyczące zabezpieczenia finansowego w formie gwarancji lub uzgodnienie dotyczące zabezpieczeń finansowych polegające na przeniesieniu tytułu;

- viii. „zdarzenie uprawniające do egzekwowania” oznacza zdarzenie powodujące przyspieszenie obowiązku uregulowania kwoty zobowiązania do zapłaty, tak aby stało się ono niezwłocznie wymagalne. Na mocy uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych i zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. l) dyrektywy 2002/47/WE lub z mocy prawa zaistnienie zdarzenia uprawniającego do egzekwowania uprawnia system gwarancji depozytów do realizacji zabezpieczenia ustanowionego na aktywach o niskim ryzyku przez instytucję kredytową w drodze ich sprzedaży lub przejęcia własności bez potrzeby wcześniejszego powiadomienia lub uzyskania zezwolenia właściwego sądu.
- ix. „postępowanie likwidacyjne” oznacza postępowanie likwidacyjne określone w art. 2 dyrektywy 2001/24/WE w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych;
- x. „środki służące reorganizacji” oznaczają środki służące reorganizacji określone w art. 2 dyrektywy 2001/24/WE w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych;
- xi. „środki wczesnej interwencji” oznaczają środki podjęte przez właściwe organy zgodnie z art. 27-30 dyrektywy 2014/59/UE ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych;
- xii. „środki w zakresie zarządzania kryzysowego” oznaczają środki w zakresie zarządzania kryzysowego określone w art. 2 ust. 102 dyrektywy 2014/59/UE ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Tytuł II - Wytyczne dotyczące zobowiązań do zapłaty

Część 1 - Uwagi ogólne

- 6. Dyrektywa 2014/49/UE ma na celu zharmonizowanie metod finansowania systemów gwarancji depozytów¹ za pomocą składek ex ante i ex post.
- 7. Zgodnie z art. 10 ust. 3 dyrektywy 2014/49/UE dostępne środki finansowe, jakie należy uwzględnić w celu osiągnięcia poziomu docelowego, mogą obejmować zobowiązania do zapłaty, o ile całkowity udział zobowiązań do zapłaty nie przekracza 30 % całkowitej kwoty dostępnych środków finansowych pozyskiwanych zgodnie z tym artykułem.

¹ Motyw 27 dyrektywy 2014/49/UE.

8. Przepis ten zobowiązuje państwa członkowskie do nadania wyznaczonym organom lub systemom gwarancji depozytów uprawnienia do akceptowania zobowiązań do zapłaty do wysokości 30% dostępnych środków finansowych. Art. 10 ust. 3 dyrektywy 2014/49/UE nie powinien być jednak interpretowany jako automatyczne prawo instytucji kredytowych, podlegające wykonaniu wobec systemu gwarancji depozytów, do wpłacania składek w formie zobowiązań do zapłaty. System gwarancji depozytów powinien zapewnić, aby zasady zobowiązań do zapłaty nie dyskryminowały żadnych członków tego systemu. W szczególności systemy gwarancji depozytów nie powinny akceptować więcej niż 30 % składek ex ante danego członka w formie zobowiązań do zapłaty.
9. Wyznaczone organy powinny sprawdzić, czy przyjęte przez system gwarancji depozytów uzgodnienia dotyczące zobowiązań do zapłaty i uzgodnienia dotyczące zabezpieczeń finansowych są zgodne z niniejszymi wytycznymi.

Część 2 - Uzgodnienie dotyczące zobowiązania do zapłaty

10. Dopuszczalność stosowania zobowiązań do zapłaty powinna wynikać z indywidualnych uzgodnień dotyczących zobowiązania do zapłaty zawartych między systemami gwarancji depozytów a ich instytucjami członkowskimi w formie pisemnej. W przypadku każdego nowego wezwania do zapłaty składek ex ante należy sporządzić nowe uzgodnienie dotyczące zobowiązania do zapłaty. Alternatywnie za każdym razem można zmienić lub uzupełnić istniejące uzgodnienie główne, aby uwzględnić nowe wezwania do zapłaty składek ex ante.
11. Uzgodnienie dotyczące zobowiązania do zapłaty powinno zawierać przynajmniej następujące elementy:
 - a) kwotę zobowiązania do zapłaty;
 - b) nieodwołalny obowiązek instytucji kredytowej do dokonania obiecanej płatności w formie gotówkowej wynikającej ze zobowiązania do zapłaty w każdej chwili na żądanie systemu gwarancji depozytów, bez nieuzasadnionej zwłoki, nie później niż w ciągu dwóch dni roboczych od otrzymania powiadomienia przekazanego zgodnie z lit. c). System gwarancji depozytów powinien zażądać przynajmniej części lub wszystkich nieodwołalnych zobowiązań do zapłaty, w przypadku których ze względu na wykorzystanie dostępnych środków finansowych udział nieodwołalnych zobowiązań do zapłaty w dostępnych środkach finansowych przekracza maksymalny próg określony w systemie zgodnie z dyrektywą 2014/49/UE i zgodnie z pkt. 8 niniejszych wytycznych. Termin płatności powinien zostać skrócony do jednego dnia roboczego, jeżeli właściwy organ lub organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji stosują wobec instytucji kredytowej środki wczesnej interwencji lub środki w zakresie zarządzania kryzysowego. Uzgodnienie powinno wykluczać jakiegokolwiek zmniejszenie kwoty zobowiązania

- do zapłaty lub jakiegokolwiek anulowanie uzgodnienia dotyczącego zobowiązania do zapłaty bez zgody systemu gwarancji depozytów;
- c) zasady przekazania przez system gwarancji depozytów powiadomienia o żądaniu płatności gotówką kwoty zobowiązania do zapłaty skierowanego do instytucji kredytowej za pomocą skutecznego środka komunikacji gwarantującego otrzymanie;
 - d) obowiązek natychmiastowego informowania systemu gwarancji depozytów przez instytucję kredytową o wszelkich zdarzeniach wpływających na możliwość dotrzymania przez instytucję jej zobowiązań lub na możliwość egzekwowania przez system gwarancji depozytów jego praw, wynikających z uzgodnienia dotyczącego zobowiązania do zapłaty lub uzgodnienia dotyczącego zabezpieczeń finansowych, w tym o obniżeniu ratingu instytucji przez zewnętrzną agencję ratingową i wszelkich istotnych zmianach ostrożnościowych lub biznesowych lub spadku wartości aktywów o niskim ryzyku stanowiących przedmiot zabezpieczenia;
 - e) zawarcie między systemem gwarancji depozytów a instytucją kredytową uzgodnienia dotyczącego zabezpieczenia finansowego w formie gwarancji lub uzgodnienia dotyczącego zabezpieczeń finansowych polegających na przeniesieniu tytułu zabezpieczającego zobowiązania przyjęte przez instytucję kredytową w uzgodnieniu dotyczącym zobowiązania do zapłaty, poprzez ustanowienie przez instytucję kredytową na rzecz systemu gwarancji depozytów zabezpieczenia w postaci aktywów o niskim ryzyku, które są nieobciążone prawami osób trzecich i są oddane do dyspozycji systemu gwarancji depozytów.
12. Niniejsze wytyczne nie stoją na przeszkodzie możliwości, aby zgodnie z prawem krajowym, ich treść częściowo lub w całości została wdrożona w formie przepisów ustawowych, w tym przepisów w zakresie uzgodnienia dotyczącego zobowiązania do zapłaty i uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych, pod warunkiem że przepisy ustawowe zapewniają efekty przynajmniej równoważne w stosunku do postanowień umownych zawartych w uzgodnieniach między systemem gwarancji depozytów a jego członkami, między innymi w zakresie: wypełnienia obowiązku uregulowania przez instytucję kredytową zobowiązania do zapłaty, dostarczenia systemowi gwarancji depozytów przez instytucję kredytową zabezpieczonych aktywów o niskim ryzyku stanowiących przedmiot zabezpieczenia zobowiązania do zapłaty w taki sposób, aby były do dyspozycji systemu gwarancji depozytów, natychmiastowej realizacji przez system gwarancji depozytów aktywów o niskim ryzyku stanowiących przedmiot zabezpieczenia w chwili zaistnienia zdarzenia uprawniającego do egzekwowania oraz spójność z wymogami, w tym terminami, określonymi w dyrektywie 2014/49/UE i innych obowiązujących przepisach UE.

Część 3 - Uzgodnienie dotyczące zabezpieczeń finansowych

13. W celu zabezpieczenia pozycji systemu gwarancji depozytów jako wierzyciela uzgodnienie dotyczące zabezpieczeń finansowych powinno wyraźnie określać następujące postanowienia:
- a) instytucja kredytowa zobowiązuje się zastąpić aktywa o niskim ryzyku, stanowiące przedmiot zabezpieczenia, jeżeli stają się wymagalne, jeżeli przestają spełniać wymogi określone w części 6 i 7 niniejszych wytycznych lub w innych szczególnych przypadkach uzgodnionych z systemem gwarancji depozytów, tak aby zobowiązanie do zapłaty było stale zabezpieczone za pomocą odpowiedniego zabezpieczenia.
 - b) w przypadku uzgodnienia dotyczącego zabezpieczenia finansowego w formie gwarancji instytucja kredytowa nie jest uprawniona do dysponowania zabezpieczeniem (np. sprzedaż, obciążenie).
 - c) instytucja kredytowa jest zobowiązana do uzupełnienia aktywów o niskim ryzyku stanowiących przedmiot zabezpieczenia, na żądanie systemu gwarancji depozytów, w przypadku gdy wartość bazowego aktywa zabezpieczającego, po redukcji wartości przewidzianej w pkt 7 niniejszych wytycznych lub z uwagi na zastosowanie kursu wymiany dla zabezpieczenia gotówkowego, spadnie poniżej kwoty zobowiązania do zapłaty.
 - d) Uwzględnienie co najmniej następujących zdarzeń uprawniających do egzekwowania:
 - (i) nieuregulowanie przez instytucję kredytową kwoty zobowiązania do zapłaty w terminie określonym w uzgodnieniu dotyczącym zobowiązania do zapłaty, na żądanie systemu gwarancji depozytów;
 - (ii) niezastąpienie przez instytucję kredytową aktywów o niskim ryzyku, na których ustanowiono zabezpieczenie na rzecz systemu gwarancji, kiedy stają się wymagalne, kiedy przestały spełniać wymogi określone w części 6 lub 7 niniejszych wytycznych lub w innych szczególnych przypadkach uzgodnionych z systemem gwarancji depozytów;
 - (iii) nieuzupełnienie przez instytucję kredytową jej zabezpieczenia na żądanie systemu gwarancji depozytów, w przypadku naruszenia poziomu gwarancji, zgodnie z pkt 7 niniejszych wytycznych;
 - (iv) cofnięcie zezwolenia instytucji kredytowej;
 - (v) jeżeli instytucja kredytowa poddana jest środkom służącym reorganizacji innym niż środki wczesnej interwencji lub środki w zakresie zarządzania kryzysowego lub podlega postępowaniu likwidacyjnemu.

Jeżeli instytucja przestaje być członkiem systemu gwarancji depozytów w sytuacji niezaistnienia zdarzeń uprawniających do egzekwowania określonych powyżej, system gwarancji depozytów powinien wybrać najbardziej odpowiedni sposób działania, aby zachować dostępność finansowania w ramach zobowiązania.

W tym celu system gwarancji depozytów może:

- (1) egzekwować zobowiązanie;
- (2) zaakceptować, że instytucja, która nie jest już członkiem tego systemu gwarancji depozytów, pozostaje związana zobowiązaniem, i egzekwować je najpóźniej w terminie zapadalności zobowiązania określonym w uzgodnieniu dotyczącym zobowiązania do zapłaty, chyba że uzgodnienie dotyczące zobowiązania do zapłaty zostało przedłużone lub
- (3) zaakceptować przeniesienie zobowiązania na inny podmiot w ramach fuzji lub przejęcia.

Jeżeli instytucja kredytowa przestaje być członkiem danego systemu gwarancji depozytów i przyłącza się do innego systemu gwarancji depozytów, pierwotny system gwarancji depozytów powinien zadbać, aby środki finansowe odpowiadające składkom za 12 miesięcy poprzedzających zakończenie członkostwa zostały przeniesione do drugiego systemu gwarancji depozytów, poprzez wyegzekwowanie zobowiązania i przeniesienie uzyskanych środków do przyjmującego systemu gwarancji depozytów albo poprzez przeniesienie uzgodnienia dotyczącego zobowiązania do zapłaty na przyjmujący system gwarancji depozytów w porozumieniu z nim i z instytucją kredytową.

Jeżeli zmiana członkostwa w systemie gwarancji depozytów jest skutkiem zastosowania środka w zakresie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, przed decyzją dotyczącą zobowiązań do zapłaty system gwarancji depozytów powinien skonsultować się z organem ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, uwzględniając cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w tym cel ochrony deponentów².

- e) W chwili zaistnienia zdarzenia uprawniającego do egzekwowania system gwarancji depozytów powinien zbyć lub przejąć na własność aktywa o niskim ryzyku stanowiące przedmiot zabezpieczenia zgodnie z warunkami uzgodnienia dotyczącego zabezpieczeń finansowych.

² Art. 31 dyrektywy 2014/59/UE, Dz.U. L 173/190 z 12.6.2014.

- f) System gwarancji depozytów powinien zwolnić i zwrócić aktywa o niskim ryzyku stanowiące przedmiot zabezpieczenia po wpłaceniu przez instytucję kredytową w gotówce kwoty zobowiązania do zapłaty.
- g) Należy określić stronę, która jest uprawniona do wypłat (odsetki, dywidendy itd.) z tytułu aktywów o niskim ryzyku stanowiących przedmiot zabezpieczenia (system gwarancji depozytów albo instytucja członkowska).

Część 4 - Przekazanie przez wnoszącego zabezpieczenie zabezpieczenia do systemu gwarancji depozytów

- 14. Zgodnie z uzgodnieniem dotyczących zabezpieczeń finansowych system gwarancji depozytów powinien zapewnić, aby instytucja kredytowa przekazała aktywa o niskim ryzyku stanowiące przedmiot zabezpieczenia na rzecz systemu gwarancji depozytów zgodnie z jednym ze sposobów określonych w dyrektywie 2002/47/WE, tak aby aktywa o niskim ryzyku znalazły się w posiadaniu lub pod kontrolą systemu gwarancji depozytów.
- 15. Przekazanie przez instytucję kredytową zabezpieczenia do systemu gwarancji depozytów należy wykonać poprzez ustanowienie zabezpieczenia w następujący sposób:
 - a. W przypadku uzgodnienia dotyczącego zabezpieczenia finansowego w formie gwarancji aktywa o niskim ryzyku stanowiące przedmiot zabezpieczenia powinny zostać zapisane na rachunku papierów wartościowych lub rachunku pieniężnym (i) prowadzonym przez depozytariuszy lub pośredników wskazanych przez wyznaczony organ lub system gwarancji depozytów i mogących udzielać kompletnych, dokładnych i aktualnych informacji dotyczących zarówno instytucji kredytowej, jak i aktywów o niskim ryzyku oraz (ii) umożliwiającym rejestrację aktywów o niskim ryzyku, na których instytucja kredytowa ustanowiła zabezpieczenie zgodnie z uzgodnieniem dotyczącym zabezpieczenia finansowego w formie gwarancji.

W tym przypadku systemy gwarancji depozytów lub wyznaczone organy powinny akceptować tylko tych depozytariuszy lub pośredników, którzy zapewniają pełne wydzielenie i ochronę aktywów o niskim ryzyku oraz umożliwiają systemom gwarancji depozytów szybki dostęp do aktywów na żądanie, w celu uniknięcia jakichkolwiek strat po stronie instytucji kredytowej lub systemu gwarancji depozytów, w przypadku niewykonania zobowiązania lub niewypłacalności depozytariusza. Systemy gwarancji depozytów powinny także zapewnić, aby depozytariusze nie mogli zbyć aktywów o niskim ryzyku stanowiących przedmiot zabezpieczenia oraz aby umownie zrzekli się prawa do zachowania lub prawa do ustanowienia zastawu, które mogą w innych okolicznościach mieć w odniesieniu do tych aktywów.

- b. W przypadku uzgodnienia dotyczącego zabezpieczeń finansowych polegających na przeniesieniu tytułu należy dokonać przeniesienia na rzecz systemu gwarancji depozytów na rachunek papierów wartościowych lub rachunek pieniężny prowadzony przez system gwarancji depozytów i umożliwiający rejestrację aktywów o niskim ryzyku, na których instytucja kredytowa ustanowiła zabezpieczenie zgodnie z uzgodnieniem dotyczącym zabezpieczeń finansowych polegających na przeniesieniu tytułu. Wyznaczony organ lub system gwarancji depozytów powinny zapewnić, aby depozytariusze nie mogli zbyć aktywów o niskim ryzyku stanowiących przedmiot zabezpieczenia oraz aby umownie zrzekli się prawa do zachowania lub prawa do ustanowienia zastawu, które mogą w innych okolicznościach mieć w odniesieniu do tych aktywów.

Jeżeli system gwarancji depozytów jest upoważniony do otrzymywania depozytów gotówkowych od swoich członków, zabezpieczenie gotówkowe może zostać zdeponowane przez instytucję kredytową bezpośrednio do systemu gwarancji depozytów.

Część 5 - Kryteria służące sprawdzeniu, czy zabezpieczenie nie jest obciążone prawami osób trzecich

16. Art. 2 ust. 1 pkt 13 dyrektywy 2014/49/UE przewiduje, że przedmiot zabezpieczenia nie może być obciążony prawami osób trzecich. System gwarancji depozytów i wyznaczone organy nie powinny zatem akceptować aktywów o niskim ryzyku, które są już obciążone lub są przedmiotem zastawu lub innych zabezpieczeń.
17. Aktywa, na których ustanawiane jest zabezpieczenie w ramach uzgodnienia dotyczącego zabezpieczeń finansowych, muszą być możliwe do realizacji zgodnie z prawem oraz nieobciążone innymi roszczeniami. Osoby trzecie nie powinny mieć możliwości interwencji i zgłoszenia z powodzeniem roszczenia wobec aktywów, na których ustanowiono zastaw, lub wobec jakichkolwiek praw związanych z tymi aktywami.
18. W tym celu uzgodnienie dotyczące zabezpieczeń finansowych powinno przewidywać, że instytucje kredytowe zobowiązują się i gwarantują, że żadne aktywa o niskim ryzyku stanowiące przedmiot zabezpieczenia nie są jednocześnie obciążone ani wykorzystywane jako zabezpieczenie na rzecz osoby trzeciej ani nie zabezpieczają innego już istniejącego zobowiązania wobec systemu gwarancji depozytów, oraz zobowiązują się, że żadne aktywo wykorzystane w ramach uzgodnienia dotyczącego zabezpieczeń finansowych nie zostanie przekazane jako zabezpieczenie osobie trzeciej.

Część 6 - Kryteria kwalifikowalności zabezpieczenia i zarządzanie nim

19. Zgodnie z dyrektywą 2014/49/UE systemy gwarancji depozytów powinny akceptować jako przedmiot zabezpieczenia kwoty zobowiązania do zapłaty tylko aktywa o niskim ryzyku. Systemy gwarancji depozytów i wyznaczone organy powinny określić

odpowiednie kryteria kwalifikowalności zabezpieczenia, uwzględniając ryzyko kredytowe i ryzyko rynkowe emitentów aktywów o niskim ryzyku oraz płynność tych aktywów jako sposób na uniknięcie nie płynnych aktywów. Podmioty te powinny także uwzględnić ryzyko koncentracji i ryzyko walutowe. Co do zasady kryteria dotyczące kwalifikowalności zabezpieczenia, które zostały przekazane Europejskiemu Bankowi Centralnemu (EBC) lub krajowym bankom centralnym Unii Europejskiej, powinny być traktowane jako zgodne z wymogami określonymi w części 6 wytycznych.

20. Systemy gwarancji depozytów lub wyznaczone organy powinny także określić limity ekspozycji, zapewniając duże zróżnicowanie aktywów w przypadku każdej instytucji kredytowej, przynajmniej pod względem emitenta i terminu zapadalności. W przypadku małych instytucji, które nie są w stanie przekazać aktywów o niskim ryzyku zgodnie z wymogami dotyczącymi zróżnicowania i limitów ekspozycji, poziom zróżnicowania aktywów o niskim ryzyku stanowiących przedmiot zabezpieczenia może być niższy, jeżeli zapewniony jest wysoki ogólny poziom zróżnicowania aktywów o niskim ryzyku w portfelu zabezpieczeń systemu gwarancji depozytów.
21. Systemy gwarancji depozytów powinny ograniczyć swoje zaangażowanie w instrumenty dłużne, publiczne lub prywatne, których wartość jest w dużym stopniu powiązana ze zdarzeniami, w przypadku których system gwarancji depozytów musiałby dokonać wypłaty środków gwarantowanych lub brać udział w finansowaniu postępowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, co mogłoby skutkować zażądaniem realizacji zobowiązania do zapłaty. Powyższa klauzula nie stosuje się do waluty nominalnej długu, ponieważ stanowiłoby to nadmierne ograniczenie możliwości zapewnienia zabezpieczenia. Ponadto, zgodnie z zasadą proporcjonalności, w przypadku małych instytucji, które nie są w stanie ustanowić zabezpieczenia na aktywach spełniających wymogi, poziom powiązania może być wyższy, jeżeli ogólny poziom powiązania z portfelem systemów gwarancji depozytów jest niski.
22. W uzupełnieniu do powyższego, systemy gwarancji depozytów i wyznaczone organy powinny w odpowiedni sposób zarządzać różnicami, o ile występują, między walutą nominalną zabezpieczenia a walutą nominalną depozytów gwarantowanych przez system gwarancji depozytów.
23. Zarządzaniem zabezpieczeniem może zajmować się sam system gwarancji depozytów lub osoba trzecia jako podmiot trójstronnej usługi zarządzania zabezpieczeniem, jeżeli przestrzegane są wymogi określone w niniejszych wytycznych.

Część 7 - Redukcja wartości

24. Systemy gwarancji depozytów lub wyznaczone organy powinny zawsze stosować redukcję wartości aktywów o niskim ryzyku stanowiących przedmiot zabezpieczenia, chyba że zabezpieczenie przekazano w gotówce w tej samej walucie co zobowiązanie do zapłaty. Oznacza to, że wartość aktywa bazowego jest obliczana jako wartość rynkowa aktywa obniżona o pewien procent (redukcja wartości).

25. Systemy gwarancji depozytów lub wyznaczone organy powinny zadbać, aby redukcja wartości odzwierciedlała ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe i ryzyko utraty płynności wynikające z wartości ekspozycji każdego aktywa. W tym celu należy ustalać różne poziomy redukcji wartości z uwzględnieniem rodzaju emitenta i jego wiarygodności kredytowej oraz terminu zapadalności aktywów i waluty nominalnej, w których są wyrażone.
26. Redukcja wartości powinna uwzględniać również oszacowanie spodziewanych strat oraz spodziewany okres konieczny do zbycia aktywów.
27. Redukcja wartości może być prowadzona w oparciu o różne harmonogramy i metodologie. Harmonogram redukcji stosowany przez EBC lub krajowe banki centralne Unii Europejskiej w odniesieniu do aktywów kwalifikujących się do wykorzystania jako zabezpieczenie może stanowić wiarygodną podstawę dla redukcji. Systemy gwarancji depozytów lub wyznaczone organy powinny zapewnić, aby wartość aktywów o niskim ryzyku była regularnie, a jeśli to możliwe - codziennie, wyceniana według wartości rynkowej.
28. Ponadto po redukcji wartość rynkowa aktywów o niskim ryzyku stanowiących przedmiot zabezpieczenia po redukcji powinna być utrzymana w czasie. Oznacza to, że jeżeli wartość aktywów bazowych regularnie wycenianych według wartości rynkowej spada poniżej określonego poziomu minimalnego i przestaje odpowiadać wskaźnikowi pokrycia na skutek zastosowania redukcji, instytucja kredytowa powinna zostać zobowiązana do dostarczenia dodatkowych aktywów o niskim ryzyku lub do zastąpienia odpowiedniej części zobowiązania do zapłaty gotówką.
29. W każdym przypadku systemy gwarancji depozytów lub wyznaczone organy nie są ograniczone w nakładaniu na instytucje członkowskie dodatkowych wymogów w zakresie sprawozdawczości i powiadamiania.

Część 8 - Podejście ostrożnościowe

30. Podejście ostrożnościowe do zobowiązań do zapłaty powinno mieć na celu zapewnienie równych warunków konkurencyjności oraz ograniczenie efektu procykliczności takich zobowiązań w zależności od podejścia księgowego.
31. Jeżeli podejście księgowe powoduje, że zobowiązanie do zapłaty jest w całości ujęte w bilansie (jako zobowiązanie) lub że uzgodnienie dotyczące zabezpieczenia zostało w pełni uwzględnione w rachunku zysków i strat, nie jest konieczne stosowanie szczególnego podejścia ostrożnościowego na zasadach *ad hoc* w celu ograniczenia efektu procykliczności.
32. Jeżeli natomiast podejście księgowe powoduje, że zobowiązanie do zapłaty i uzgodnienie dotyczące zabezpieczenia nie są ujęte w bilansie, właściwe organy, w ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej, powinny ocenić zagrożenia, na jakie pozycje kapitałowa i płynnościowa instytucji kredytowej będą narażone, jeżeli system gwarancji depozytów wezwie tę instytucję do uregulowania zobowiązania w gotówce, i

skorzystać z odpowiednich uprawnień dla ograniczenia efektu procykliczności poprzez zastosowanie dodatkowych wymogów kapitałowych i płynnościowych.

Tytuł III- Postanowienia końcowe i wejście w życie

Data rozpoczęcia stosowania

33. Systemy gwarancji depozytów i wyznaczone organy powinny wdrożyć niniejsze wytyczne poprzez włączenie ich do swojego funkcjonowania do dnia 31 grudnia 2015 r. Następnie systemy gwarancji depozytów i wyznaczone organy powinny zadbać o skuteczne stosowanie niniejszych wytycznych. Ten sam termin na wdrożenie obowiązuje organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i właściwe organy w zakresie, w jakim są one adresatami niniejszych wytycznych.